

SIFAT MENEJMENT TIZIMI VA UNI JORIY ETISH MASALALARI

Yodgorova Ma'mura Orifovna

Bux MTI assistenti

Baxriddinova Shaxzoda Umrzoq qizi

118-22 MSM guruh talabasi

Salomova Nafisa Murodilloyevna

BuxMTI 116-22 MSM guruh talabasi

Jahonning iqtisodiyoti rivojlangan davlatlari tajribasidan ko'rinadiki, har qanday mamlakatning taraqqiyoti uning korxonalar va tashkilotlarida yaratilayotgan mahsulotlar (ishlar va xizmatlar) sifatiga bevosita bog'liq. Sababi ishlab chiqilgan mahsulot (ish, xizmat)lar sifati yuqori, narxi nisbatan past, iste'mol qiymati arzon bo'lsa ushbu mahsulot yoki xizmatning raqobatbardoshligi nisbatan yuqori bo'ladi. Bugungi kunda respublikamida raqamli iqtisodiyotni shakllantirish va rivojlantirish sharoitida zamonaviy sifat menejmenti tizimini hamda iqtisodiyotning ustuvor tarmoq va sohalarida xalqaro standartlarni joriy etish bo'yicha ilmiy tadqiqotlar natijalaridan amalda samarali foydalanish muhim vazifalardan hisoblanadi. Sababi milliy mahsulotlar raqobatbardoshligini ta'minlash va ularning eksport salohiyatini oshirish bevosita mahsulotlar sifati va xavfsizligini ta'minlashga bevosita bog'liq. Sifat menejmenti tizimini baholash - bu tizimning samaradorligi va yaroqliligini baholash jarayoni. Ushbu baholash quyidagi bosqichlarni o'z ichiga olishi mumkin:

-Ishlash mezonlarini aniqlash: sifat menejmenti tizimi uchun belgilangan samaradorlik mezonlari va maqsadlarini aniq belgilash muhimdir. Ushbu ko'rsatkichlar mijozlar ehtiyojini qondirish, mahsulot sifati, nuqsonli mahsulot darajasi va jarayon samaradorligi kabi omillarga qaratilishi mumkin. Baholash jarayonida ushbu mezonlar asosida tizimning ishlashi baholanadi.

-Ma'lumotlarni yig'ish va tahlil qilish: Sifat menejmenti tizimini baholash uchun kerakli ma'lumotlarni to'plash va tahlil qilish kerak. Ma'lumotlar tahlili tizimning kuchli, zaif tomonlari va takomillashtirish sohalarini aniqlashga yordam beradi.

-Ichki audit: Ichki auditlar sifat menejmenti tizimining muvofiqligi va samaradorligini baholash uchun muhim vositadir. Ichki audit belgilangan standartlar, tartib va qoidalarga muvofiqligini tekshiradi. Tekshiruvlar davomida aniqlangan xatolar, kamchiliklar yoki nomuvofiqliklar aniqlanadi va ularni tuzatish choralarini ko'riladi.

-Boshqaruv sharhlari: Boshqaruv tekshiruvlari - bu sifat menejmenti tizimining samaradorligi va yaroqliligini baholash uchun muntazam ravishda o'tkaziladigan yig'ilishlar. Ushbu yig'ilishlarda tizimning o'z maqsadlariga erishish darajasi, ishlash ko'rsatkichlari, mijozlarning fikr-mulohazalari va ichki audit natijalari kabi ma'lumotlar ko'rib chiqiladi. Menejment tizimning kuchli va takomillashtirish sohalarini aniqlaydi va zarur harakatlarni rejalashtiradi.

-Doimiy takomillashtirish: sifat menejmenti tizimini baholash jarayonida olingan natijalarga asoslanib, doimiy takomillashtirish imkoniyatlari aniqlanadi. Bu tizimni yanada takomillashtirish uchun tuzatuvchi va profilaktika choralarini amalga oshirishni o'z ichiga

oladi. Takomillashtirish tadbirlari jarayonlarni optimallashtirish, o'qitish va malaka oshirish, texnologik innovatsiyalarni joriy etish kabi turli sohalarda amalga oshirilishi mumkin.

Sifat menejmenti tizimini baholash uzluksiz jarayon sifatida ko'rib chiqilishi kerak. Ushbu jarayon tizimning ishlashini kuzatish, muvofiqlik darajasini baholash va doimiy takomillashtirish imkoniyatlarini qo'lga kiritish uchun muhimdir. Shunday qilib, sifat menejmenti tizimi doimiy ravishda yangilanib turiladi, bu tashkilotga sifatga yo'naltirilgan madaniyatni rivojlantirishga va mijozlar talablarini muvaffaqiyatli qondirishga yordam beradi.

Sifat menejmenti tizimini doimiy takomillashtirish bosqichida quyidagi omillarga e'tibor qaratish lozim:

Ma'lumotlarni tahlil qilish: Ma'lumotlarni tahlil qilish doimiy takomillashtirish uchun muhim qadamdir. Mavjud ma'lumotlarni tahlil qilish tendentsiyalarni, takrorlanadigan muammolarni yoki jarayonlardagi sifat pasayishini aniqlashga yordam beradi. Ma'lumotlarga asoslangan tahlil takomillashtirish tadbirlariga ustuvor ahamiyat berish va resurslarni to'g'ri taqsimlashni ta'minlash uchun muhimdir.

Kelib chiqish sabablarini tahlil qilish: sifat muammolari yoki nuqsonlarining asosiy sabablarini aniqlash doimiy takomillashtirish uchun muhim qadamdir. Faqat alomatlariga emas, balki xatolarning asosiy sabablariga e'tibor qaratish muhimdir. Yaxshilash maqsadlarini belgilash: doimiy takomillashtirish uchun aniq va o'lchanadigan maqsadlarni belgilash muhimdir. Ushbu maqsadlar jarayonlarning samaradorligini oshirishga qaratilgan bo'lishi kerak. Misol uchun, nuqsonli mahsulot stavkasini ma'lum bir foizga kamaytirish, etkazib berish muddatlarini qisqartirish yoki mijozlar ehtiyojini qondirish ballini ma'lum darajaga oshirish kabi maqsadlar qo'yilishi mumkin.

Yaxshilash tadbirlarini rejalashtirish va amalga oshirish: Belgilangan maqsadlarga erishish uchun takomillashtirish bo'yicha harakatlar rejalashtirilishi va amalga oshirilishi kerak. Ushbu harakatlar jarayonni qayta loyihalash, o'qitish va xabardorlik dasturlari, xatolarning oldini olish choralari yoki texnologiya investitsiyalarini o'z ichiga olishi mumkin. Harakatlar rejalari real vaqt jadvalini, resurslarni taqsimlash va ishlash ko'rsatkichlarini o'z ichiga olishi kerak.

Yaxshilanish jarayonini monitoring qilish va baholash: Amalga oshirilgan takomillashtirish bo'yicha harakatlarning samaradorligini kuzatish va baholash muhimdir. Bu belgilangan samaradorlik ko'rsatkichlarini kuzatish, natijalarni tahlil qilish va yaxshilash bo'yicha kutilgan natijalarni berayotganligini baholashni o'z ichiga oladi. Agar maqsadlarga erishilmasa, harakatlarni qayta ko'rib chiqish yoki yangi harakatlarni rejalashtirish kerak bo'lishi mumkin.

Doimiy takomillashtirish sifat menejmenti tizimining asosiy elementi bo'lib, menejment ko'magida doimiy ravishda amalga oshirilishi va qo'llab-quvvatlanishi kerak bo'lgan jarayondir. Ushbu jarayon tashkilotning raqobatbardoshligini ta'minlash, mijozlar ehtiyojini qondirishni oshirish va doimiy ravishda yaxshi natijalarga erishish uchun muhimdir.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Kamolova, M. X., Boltayev, B. O., & Kamalova, M. X. (2022). Sifat menedjmenti tizimini sertifikatlashtirish talablari. *Science and Education*, 3(12), 315-320.

2. Xudoyberdiyevna, K. M. (2023). Management System Requirements for Certification Bodies. *Web of Synergy: International Interdisciplinary Research Journal*, 2(5), 620-624.
3. Мухамадиев, Б. Т., & Ёдгорова, М. О. (2021). Моделирование миграции компонентов из упаковочного материала в пищевой продукт. *Universum: технические науки*, (2-2 (83)), 82-85.
4. Джураев, Х. Ф., Мухаммадиев, Б. Т., & Ёдгорова, М. О. (2021). МОДЕЛИРОВАНИЕ ПИЩЕВОЙ БЕЗОПАСНОСТИ. *Экономика и социум*, (2-1 (81)), 589-595.
5. Yodgorova, M. O. (2022). DETERMINATION OF BIOLOGICALLY ACTIVE SUBSTANCES BY MODERN METHODS. *The American Journal of Engineering and Technology*, 4(02), 5-8.
6. Baxtiyorovna, D. M. (2022). Food safety management. *Texas Journal of Multidisciplinary Studies*, 8, 64-67.
7. Bakhtiyarovna, D. M., Shakhidovich, S. S., Khalilovich, M. K., Mukimovna, A. Z., & Karimovna, Y. N. (2020). Investigation Of The Effect Of Plant Extracts On The Rheological Properties Of Wheat Dough. *The American Journal of Agriculture and Biomedical Engineering*, 2(09), 41-47.